

Sveriges förenade studentkårer

Handläggare: Charlotta Tjärdahl

Datum: 2018-03-08

Dnr: P3-1/1718

Inspel från Sveriges förenade studentkårer till Universitetskanslersämbetet

Studentinlaga i kvalitetssäkringssystemet

Bakgrund

Sveriges förenade studentkårer, SFS har löpande gett feedback i UKÄs arbete med att inkludera funktionen av en studentinlaga i det nationella kvalitetssäkringssystemet. Den 2 december 2016 höll UKÄ även en workshop med studentkårer som skulle delta i piloten av lärosätesgranskningar, för att diskutera och få respons på den guide till studentinlaga som då tagits fram. Ett välkommet inslag! SFS hade tidigare poängterat behovet av att diskutera form och innehåll av sagda guide med studentkårer och skickade dessutom två representanter till mötet. Dessa ombads även att ge uppföljande kommentarer kopplade till vad som sades under mötet.

Deltagare från SFS såväl som studentkårer har i efterhand meddelat behovet av justeringar i guiden. SFS vill därför särskilt poängtera vikten av att justeringar gjorts inför kommande utvärdering, och att guiden sedan fortsatt kan utvecklas i samråd.

I European Standards and Guidelines, ESG framgår det tydligt i del 2.2 att "stakeholders should be involved in its design and continuous improvement" om extern kvalitetssäkring.

Ett stärkt och oberoende studentinflytande

I ESG så framgår det i flera delar av framförallt kapitel 1 vilken stor roll studenterna och deras medverkan samt inflytande spelar i kvalitetsarbetet på ett lärosäte.

Kvalitetsarbetet inom lärosäten ska även stödja bland annat studenterna i att ta sig an sitt ansvar inom kvalitetssäkringen. Utöver detta framgår det att UKÄ i utvecklingen av det nya systemet ska stärka studenternas roll.

SFS vill i detta inspel framhålla vikten av den stora roll ett oberoende studentinflytande spelar för möjliggörandet av ett starkt studentinflytande. Då är det viktigt att studenterna i sin organisering utöver sin medverkan och utövande av inflytande i det ordinarie kvalitetssäkringsarbetet får möjlighet att ge sin oberoende bild av hur arbetet fungerar i praktiken.

Det är av största vikt att det är helt frivilligt för kårerna om dessa vid ett lärosäte med flera kårer väljer att skriva gemensamt eller inte. Studentkårer beviljas status att företräda studenter inom sitt egna verksamhetsområde och i de fall flera kårer erhållit denna status är det viktigt att kårerna själva avgör i vilken mån de vill samarbeta/ge en delad bild. Förutsättningarna för kårerna och hur lärosätet är uppbyggt kan skilja sig avsevärt, vilket innebär att inte en generell rekommendation kring huruvida samskrivning bör göras går att ge.

Studentinlagan bidrar till ett starkt och oberoende studentinflytande då den möjliggör för studentkårer att obehindrat belysa det som är viktigt ur just ett studentperspektiv. Det är därför viktigt att studentinlagan fortsätter att användas även i kommande granskningar och utvecklas vidare. SFS ser positivt på att systemet innefattar studentinlagefunktionen.

Studentinlagans funktion och syfte

Utöver att studentinlagan möjliggör för studentkårer att på ett oberoende sätt ge studenternas bild av lärosätets kvalitetsarbete så bidrar den till att bistå bedömargrupper med ett kompletterande underlag. Den kan ge bedömargruppen en tydligare bild av hur kvalitetsarbetet fungerar i praktiken och uppfattas av studenterna. Att granskningarna går bortom en ytlig bild och verkligen avgör hur lärosätenas kvalitetssäkringssystem fungerar i praktiken ger systemet större legitimitet, trovärdighet och relevans.

Studentkårer kan i studentinlagor belysa både hur arbetet fungerar löpande, hur de anser att processen i självvärderingen gått till och om de

ser särskilda brister eller styrkor i de system som finns på lärosätet. För en bedömargrupp kan detta bidra till att bilden av lärosätet nyanseras och nya frågor väcks i det granskande arbetet. Studentinlagan är alltså ett viktigt verktyg för att bedömargruppen i sin tur ska kunna ur fler perspektiv från lärosätets egna kontext granska lärosätets självvärderingar. På så vis säkras ytterligare värderingen kring om lärosätets rutiner och processer innebär att kvaliteten är säkrad i praktiken.

Studentinlagan ska kunna fånga studentkåren/kårernas upplevelse av hur väl lärosätets kvalitetssystem både fångar upp men även utvecklar utbildningens kvalitet genom studenters medverkan och åsikter. Den ska även kunna belysa hur studentkåren/kårerna upplever att systemet fångar upp studenters synpunkter på själva systemets funktion. Inte minst hur studentkåren/kårerna upplever att arbetet inför UKÄs granskning fungerat ur ett studentperspektiv. Har studenterna genuint kunnat delta i processen?

SFS vill även påpeka att studentkårens skilda förutsättningar och organisering kommer att medföra att de såväl kommer vara olika väl förberedda för att skriva en studentinlaga som ha olika förutsättningar för att göra det. Vissa kan exempelvis avsätta mer tid än andra. Detta kan komma att innebära att studentinlagor får olika form och innehåll trots tydlig introduktion, guide och mall. Med anledning av detta och studentkårens stora omsättning av aktiva är det viktigt att de informeras i god tid om studentinlagan. Minst ett halvår innan att lärosätet där en kår verkas ska påbörja en granskningsperiod rekommenderas den informeras.

Studentinlagornas slutliga utformning måste lämnas i studentkårens egna händer.

Guide till studentinlagan

Guiden till studentinlagan ska främst utgöra ett stöd till studentkårer för att dessa både ska förstå dess funktion, men behöver även belysa vad studentinlagan syftar till. Utöver detta krävs en tydlig förklaring kring praktiska frågor gällande hur den fylls i.

Studentinlagans slutliga utformning måste däremot alltid ligga i studentkårens/studentkårens händer. Viss variation i val av fokus, struktur och innehållsmässig skärpa kan därför väntas.

En viktig fråga är att hitta en god balans mellan tydlighet och respekt för kårernas oberoende beskrivning. Guiden bör inte vara för styrande, men ändå fungera som ett stöd. Ett sätt som kan tillgängliggöra och göra guiden mer lättförståelig är användandet av exempel. Då är en poängtering om att det inte är ett krav att svara på exempelfrågor utan snarare se dem som vägledning och inspiration på sin plats. Användandet av exempel kan annars komma in via kårernas egna del under UKÄs uppstartsmöten. Exempel hjälper studentkårer att tolka det övergripande målet om vilka effekter eller resultat av kvalitetsarbetet och/eller kvalitetssystemet som studenter och doktorander har synpunkter på. De möjliggör för kårerna att redovisa studenternas generella upplevelse av att studera på lärosätet vilket spelar in på de resultat kvalitetsarbetet ger.

Till exempel kan det vara lämpligt att lyfta exempel om kursvärderingar och studentinflytande. UKÄ skulle för tydlighetens skull kunna hänvisa till de stycken i högskolelagen och högskoleförordningen som berör områdena som lyfts för exempel. Några exempelförslag:

- Hur anser kåren att systemet för att arbeta med kursvärderingar fungerar i praktiken?
- Fångar det upp relevanta frågor som behandlas, leder till utveckling och sedan kommuniceras?
- Är studenter inkluderade i både beredning och beslut i alla frågor som rör studenternas situation?
- Hur fungerar lärosätets sätt att skapa förutsättningar för ett starkt studentinflytande (är det t ex enbart ekonomiskt stöd)?
- Vad är det generella förhållandet mellan studentkåren/erna och lärosätet? (kan täcka saker som annars skulle falla mellan stolarna)
- Vad har hänt sedan tidigare granskningar genomförda av UKÄ eller lärosätet? (Kan få folk att kolla upp tidigare dokument vilket alltid är bra samt ger en bild av hur väl återkopplingen fungerat)
- Hur väl kommunicerar lärosätet hur kvalitetssäkringsarbetet fungerar och vilka möjligheter det finns för inflytande till gemene student?
- Hur välfungerande är kopplingen mellan kursmål och examinationsinnehåll? Fångar lärosätets kvalitetssystem upp eventuella diskrepanser mellan dessa?
- Till vilken grad känner studenterna att deras feedback och inflytande faktiskt ger effekt till en positiv förbättring?
- Anser studenterna att det finns en tillräcklig mängd lärresurser i termer av antal lärare, salar, studieytor, undervisningsaktiviteter etc. inom utbildningen?

- Vilket stöd är utformat till särskilda studentgrupper (t ex internationella studenter) från lärosätet eller i samarbete med studentkåren/erna?

I guiden bör det även framgå att det är bra om studentkårer redogör hur arbetet med framtagande av studentinlagan gått till.

Mall till studentinlagan

Mallen till studentinlagan bör komma tillsammans med guiden, men inte utgöra en dublett av densamma. I mallen ska kårer enkelt kunna fylla i vilken eller vilka kårer som skriver och vilken sidbegränsning som gäller. Tillsammans med guiden bör även en tydlig instruktion kring praktiska frågor som uppladdning och kontakt vid frågor komma.

I dagsläget är mallen utformad på ett sätt som antyder att kårerna bör fylla i ännu en självvärdering i stil med lärosätets, men ur ett studentperspektiv. Detta blir problematiskt då det riskerar att skapa en tvetydighet kring inlagans syfte och även utgöra en för snäv grund för kårernas egna berättelse. I mallen borde som mest frågor som kan hjälpa kårerna finnas, men ett bra alternativ är troligen om dessa främst finns i guiden (som borde länkas till alternativt komma med mallen).

Koppling till övriga vägledningar

Det vore intressant att i framtiden utforska möjligheten att låta kårer lämna studentinlagor även vid de andra delarna av kvalitetssäkringssystemet. Ett oberoende studentperspektiv på systemnivå och praktisk effekt borde vid justering gynna även utbildnings-, tematiska granskningar och examenstillståndsprovningar.

Charlotta Tjerdahl

Ordförande

201803-08